

شکوه آفرینش

شگفتی‌های آفرینش انسان را به تفکر و می‌دارند. برای آگاهی از شگفتی‌ها و عجایب خلقت آیات شریفه قرآن را بخوانید. در این مقاله با نگاهی اجمالی به ظرافت‌های دنیای حیوانات، شکوه خلقت را به تصویر می‌کشیم تا همواره خالق همه زیبایی و اعجاب را ستایش کنیم و لحظه‌ای از بندگی خداوند متعال غافل نشویم. خانواده نقش مهمی در زندگی همه موجودات عالم دارد. خانواده پایه و اساس زندگی است. حتی در میان حیوانات هم خانواده نقش مهمی دارد.

نقش خانوادگی

همکاری والدین

در خانواده‌های حیواناتی که هم پدر و هم مادر در پرورش بچه‌هایشان سهیم هستند و با یکدیگر همکاری می‌کنند، بچه‌ها فرصت و امکان بیشتری برای ادامه حیات دارند. مثلاً در عقاب‌های طلایی، پدر و مادر به نوبت از آشیانه مراقبت می‌کنند و برای جوجه‌ها غذا می‌آورند.

نقش خانواده در دنیای حیوانات

بسیاری از حیوانات به شکل خانواده یا به عبارت دیگر به صورت گروهی کنار هم زندگی می‌کنند. وقتی اعضای یک خانواده کنار هم هستند، برای یافتن غذا و مقابله با دشمنانشان به یکدیگر کمک می‌کنند. البته بعضی از خانواده‌های حیوانات شکل سازمان‌یافته‌تری دارند؛ سلسله مراتب را رعایت می‌کنند و هر کدام وظیفه مشخصی دارند. اما بعضی از خانواده‌های حیوانات به صورت پراکنده کنار هم زندگی می‌کنند و نظم خاصی در میانشان وجود ندارد.

علمی

مراقبت والدین

مدت زمانی که والدین حیوانات برای مراقبت از بچه‌هایشان صرف می‌کنند، در میان گونه‌های متفاوت حیوانات فرق می‌کند. بیشتر انواع ماهی‌ها، حشره‌ها و سایر گونه‌های بی‌مهرگان، پس از تخم‌گذاری نوزادانشان را به حال خود رها می‌کنند و نوزادان از همان لحظه بیرون آمدن از تخم باید زندگی مستقل خود را آغاز کنند. اما در سایر گونه‌ها، به‌ویژه پستانداران و پرندگان، والدین به مدت چندین سال از بچه‌هایشان مراقبت می‌کنند. البته در بعضی حیوانات فقط یکی از والدین سرپرستی بچه‌ها را بر عهده می‌گیرد.

پدران زحمت‌کش و وظیفه‌شناس

وظیفه حمل کردن تخم‌ها اساساً با حیوان ماده است. اما در مورد اسب دریایی فرق می‌کند. اسب دریایی مادر تخم‌هایش را درون کیسه‌ای واقع در ناحیه شکم اسب دریایی می‌گذارد و تخم‌ها درون همین کیسه بارور و تغذیه می‌شوند. یا در میان شترمرغ‌ها وظیفه مراقبت از تخم‌ها با شترمرغ پدر است. یا پنگوئن امپراتور ماده در اواسط زمستان سرد و یخبندان قطب جنوب یک عدد تخم می‌گذارد و سپس برای یافتن غذا راهی دریا می‌شود و تا بهار سال بعد به ساحل برنمی‌گردد. آن وقت پنگوئن امپراتور پدر تخم را روی پاهایش نگه می‌دارد و آن را میان پرهای گرم و نرم خود محافظت می‌کند و چندین ماه را به حالت ایستاده و بدون آنکه حرکت کند یا غذا بخورد، از تخم مراقبت می‌کند.

پیوند خانوادگی

پیوند خانوادگی در میان بعضی از حیوانات و بچه‌هایشان خیلی محکم است. وقتی بچه یک پستاندار متولد می‌شود، بلافاصله مادرش او را می‌لیسد و تمیز می‌کند. در ضمن با این کار، بچه بوی مادر را می‌گیرد و مادرش به راحتی می‌تواند او را شناسایی کند. میمون‌ها و شمشیرها از بچه‌هایشان تا زمان رسیدن به رشد کامل مراقبت می‌کنند.

تعداد بیشتر = امنیت بیشتر

یک حیوان تنها به آسانی توسط جانوران مهاجم محاصره و شکار می‌شود. اما زندگی دسته‌جمعی شیوه مناسبی برای بقا و تضمین امنیت بیشتر است. بیشتر پرندگان و پستانداران به صورت گروهای یا گله‌های زندگی می‌کنند. مثلاً گله گورخرها شامل صدها رأس می‌شود و در حالی که دسته‌های سرگرم چرا هستند، تعدادی دیگر مراقب اطراف‌اند تا اگر سر و کله حیوانات مهاجم پیدا شد، بقیه را خیلی زود باخبر کنند. یا بیشتر ماهی‌های کوچک به صورت گروهای زندگی می‌کنند که «دسته ماهی» نامیده می‌شوند. این شیوه زندگی مهاجمان را سر در گم می‌کند و نمی‌توانند یک ماهی یا یک گورخر را از میان این جمعیت بزرگ شناسایی و شکار را انتخاب کنند.

مراقبت از بچه‌ها

بعضی از والدین حیوانات هنگام احساس خطر بچه‌هایشان را به محل امن منتقل می‌کنند. بیشتر پستانداران، از جمله گربه‌ها و سگ‌ها، بچه‌هایشان را از پشت گردن به دندان می‌گیرند. بچه‌ها هم از روی غریزه تقلا نمی‌کنند و بدنشان را شل نگه می‌دارند تا مادر به آسانی آن‌ها را از روی زمین بلند کند. یا بچه عقرب‌ها تا زمان بزرگ شدن که بتوانند زندگی مستقلی آغاز کنند، پشت مادرشان سوار می‌شوند تا از خطر دشمنان مصون باشند.

کار گروهی

در بعضی از خانواده‌ها، حیوانات برای یافتن غذا و نگهداری از بستگان‌شان با یکدیگر همکاری می‌کنند. این نوع روش زندگی سلامت، امنیت، و طول عمر اعضای خانواده را بیش از پیش افزایش می‌دهد. مثلاً چند فیل آفریقایی که همگی با هم خوشاوند هستند، از یک خاله‌ها او را به فرزندی قبول می‌کنند. بچه فیل بمیرد، یکی از خاله‌ها او را به فرزندی قبول می‌کند. یا سگ‌های شکاری آفریقایی به صورت گله کنار هم زندگی می‌کنند و توله‌هایشان را به کمک هم پرورش می‌دهند.

منبع: Animal Families Byanita Ganeri